

Olyckor i transportsystemet

En av de indirekta och oönskade konsekvenserna i transportsystemet är att personer omkommer och skadas.

Under 2018 omkom 474 personer i transportsystemet, 351 i olyckor och 123 i konstaterade självmord.* Detta var en ökning med hela 88 personer jämfört med året innan (23 procents ökning). Senast vi hade så högt dödstal var 2011.

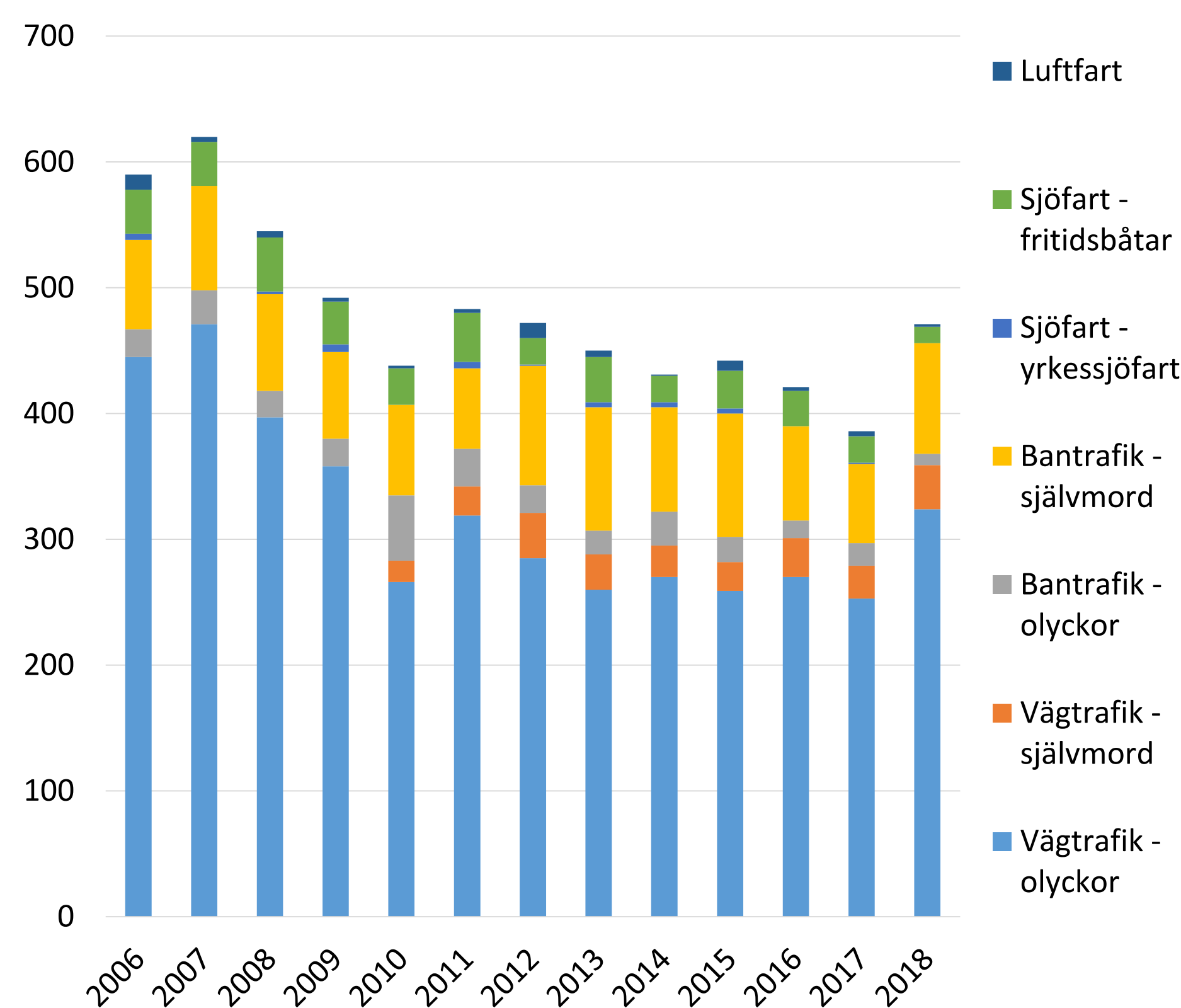
* Av utrymmesskäl nämns enbart antal omkomna personer på denna poster. För uppgifter om även antal skadade, se de källor som vi hänvisar till nedan.

Bild: Mostphotos

474 personer omkom i transportsystemet 2018

Under 2018 omkom 474 personer i transportsystemet, 351 i olyckor och 123 i konstaterade självmord. Detta var en stor ökning jämfört med året innan (+23 procent) och senast vi hade så högt dödstal var 2011. Det finns inget mål formulerat för utvecklingen av dödade i hela transportsystemet.

Figur. Antal omkomna i de olika trafikslagen, åren 2006–2018. Anm. För Vägtrafik finns självmorden särredovisade endast fr.o.m. 2010.

Vägtrafiken har de högsta dödstalen

Under 2018 omkom 324 personer i olyckor och 35 i självmord på väg. Det ger totalt 359 omkomna mot 281 året innan. Detta är en ökning med 28 procent sedan 2017 då det lägsta dödstalet i vägtrafiken sedan andra världskriget uppmättes. För att hitta ett högre antal omkomna än 2018 års värde, får vi gå tillbaka till 2008.

Inom de transportpolitiska målen finns ett mål för vägtrafikolyckor: att max 220 personer ska omkomma på väg år 2020. Detta mål ser nu i det närmaste omöjligt ut att nå.

De flesta som omkommer i olyckor på väg omkommer utanför tätort, på vägar med hastighetsgräns 70 eller 80 km/h, dagtid, vid uppehållsväder och på torra vägbanor.

Omkomna i vägtrafikolyckor har de senaste tio åren varit 76 procent män. Få barn omkommer numera i vägtrafiken. 2018 omkom 16 barn (under 18 år) i vägtrafikolyckor.

I bantrafiken dominerar självmorden

I bantrafiken – dvs. på järnväg, spårväg och i tunnelbana sammantaget – omkom 97 personer under 2018; 9 personer i olyckor (samtliga på järnvägen) och 88 i självmord. Sedan år 2000 har i genomsnitt 76 procent av de omkomna i bantrafiken varit självmord.

Vid olyckor i bantrafiken omkommer de allra flesta vid olovlig spårinträdelse och i plankorsningsolyckor. Senast någon passagerare dödades i bantrafiken var år 2010. Dock dödades två järnvägsanställda under 2018.

För bantrafiken finns ett mål att antalet omkomna ska minska fortlöpande. Detta mål är nära nog redan uppnått.

Trafikverket har dessutom ett halveringsmål för antal omkomna på den statliga

järnvägen, i olyckor och självmord sammantaget. En halvering till år 2020 jämfört med 2010 skulle innebära maximalt 55 omkomna år 2020. Målet är avlagt idag.

Omkomna i fritidsbåt samtliga män

Under 2018 omkom 16 personer i olyckor på sjö, 2 i yrkessjöfarten och 14 i fritidssjöfarten. För fritidssjöfarten är detta den lägsta siffran sedan statistik över omkomna i båtlivet började föras 1971.

Av dem som omkom i fritidssjöfarten var samtliga män, medelåldern var hög (60 år) och åtminstone 8 av 16 omkomna saknade flytväst.

Luftfartens omkomna främst i lätta farkoster

Under 2018 omkom 2 personer i luftfarten, ingen i linjeflyget och 2 i övrig luftfart.

De senaste tio åren har 43 personer omkommit inom luftfarten. Majoriteten av dödsolyckorna inträffar inom privatflyget och inom det sportbetonade flyget, som ultralätta plan och skärmflyg.

Källor:

Vägtrafikskador 2018 (Trafikanalys Statistik 2019:11)

Bantrafikskador 2018 (Trafikanalys Statistik 2019:16)

Uppföljning av de transportpolitiska målen 2019 (Trafikanalys Rapport 2019:6)

Trafikanalys

Maria Melkersson
Kvalificerad utredare
Maria.melkersson@trafa.se
076-414 42 16

Akademigatan 2, Östersund
Rosenlundsgatan 54, 118 63 Stockholm
Tel: 010-414 42 00
www.trafa.se